

Taşımacılık kooperatifinin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanıp yararlanmayacağı hususu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.61.15.01-125[606-42-2012]-99
Tarih	11.09.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŐKANLIĐI

TRABZON VERGİ DAİRESİ BAŐKANLIĐI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.61.15.01-125[606-42-2012]-99

11/09/2012

Konu : Taşımacılık kooperatifinin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanıp yararlanmayacağı hususu

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden; Kooperatifinizin unvanının taşıyıcılar kooperatifi olmakla beraber İl Özel İdaresi Müdürlüğünden ihale yolu ile kiralamış olduğunuz kum ocağından üyelerinize ait motorlarla çıkarılan kumların niteliğinde bir değişiklik yapılmadan bedel karşılığı kooperatifinize teslim edildiğı, kooperatifinizin ise aldığı kumları üçüncü kişilere sattığı, bunun dışında (taşımacılık) faaliyetinizin bulunmadığı bu nedenle kooperatifinizce sadece ortaklarla iş yapıldığı, ayrıca ana sözleşmenize göre ortaklara sermaye üzerinden kazanç dağıtılmadığı, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmediğı ve yedek akçelerin ortaklara dağıtılmadığı belirtilerek, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Muafiyetler" başlıklı 4 üncü maddesinin (k) bendi gereğince kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı sorulmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmüyle kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış olmakla beraber aynı kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde, **tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere**, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklar ile iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatifler ile bu kayıt ve şartlara ek olarak kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerinin kurumlar vergisinden muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde ise kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen kısımlar için hesaplanan risturnların ortaklara dağıtımının kâr dağıtımı sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.11.1. Yönetim gideri karşılığı olarak ödenen paralardan harcanmayarak ortaklara dağıtılan kısımlar" başlıklı bölümünde de, "Bütün kooperatifler için ortakların yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak ortaklara iade edilen kısımlar, risturn istisnasından yararlanacaktır. Yönetim gideri olarak ödenen paraların risturn sayılabilmesi için kooperatif tarafından üyelere iade edilmesi gerekmektedir. İade nakden olabileceği gibi hesaben de olabilir." açıklamasına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, tüketim ve taşımacılık kooperatiflerinin muafiyet şartlarını taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın kurumlar vergisi mükellefi olmaları ve kurumlar vergisi beyannamesi vermeleri gerekmekte olup kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanamayan kooperatifinizin, sadece ortakların yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak ortaklara iade edilen kısımlar için risturn istisnasından yararlanabileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026